

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS ÉS SZUPERVÍZIÓ

Gyakran a legalapvetőbbnek tűnő fogalmakat kell újragondolni. A „mi a szupervízió?” – kérdésre a legtöbben kapásból tudunk válaszolni valamit, leginkább elméleti tanulmányaink és saját szupervíziós élményeink alapján. Vajon mennyire hasonlóak, vagy eltérőek a válaszaink? Vajon beszélhetünk-e általában szupervízióról, vagy különböző szupervíziók vannak? És vajon tudjuk-e, érdemes-e kitérni a látószöveget; a személyes-kapcsolati aspektus mellett ránézni a szupervízió mint intézmény szerepére az egész szakma struktúrájában, különös tekintettel a minőségbiztosításra? A szupervízió fogalmának, lényegének újragondolását támogatja Kútvolgyi Andrea, Mailáth Nóra és Nagy Ágnes, amikor vitát kezdeményeznek lapunkban – várjuk Olvasóink hozzászólását.

A Szerkesztőség

VITAINDÍTÓ

Valószínűleg a legtöbb kolléga egyetért azzal, hogy közös szakmánk, a pszichoterápia (általában is a segítő szakma) területén a minőségbiztosítás egyik alappillére a *szupervízió*. Általános szakmai vélemény, hogy a szupervízió a legalkalmasabb eszköz a hivatalos képzés utáni fejlődésre, érésre és a hibák kiküszöbölésére.

Nehezebb kérdések adódnak, ha a *szupervízió/ esetmegbeszélés* helyét és kereteit keressük a szakmai minőségbiztosítás rendszerében. Az előző mondatban a kettős meghatározás máris jelez egy elméleti problémát: mi számít szupervíziónak? A szupervízió több évtizede önálló szakma világszerte, itthon önálló, felsőfokú szakirányú továbbképzés, amely oklevelet ad, és bár mindig van önismereti része, számos szakma területén használható. Ez máris felveti a kérdést, hogy szupervíziónak nevezhetjük-e azt a folyamatot, amelyben egy, a szakmánkban magas fokon képzett kolléga (pl. klinikai szakpszichológus, pszichoterapeuta), akinek azonban nincs szupervizori képesítése, nyújt segítséget egy másik kollégának a terápiái jobb megértésében. Vagy nevezük ezt inkább esetmegbeszélésnek?

Létezik-e általános szupervízió a pszichoterápiában, vagy inkább csak módszerspecifikus van?

Jelenleg a pszichoterapeuta képzés során a szupervízió intézményesen biztosított, és kötelező; végzett pszichoterapeutaként azonban nem követelmény, hanem egyéni igény, döntés (talán lehetőség) kér-

dése. A rendszeres szupervíziót igénylők nincsenek könnyű helyzetben. Az állami ellátásban (kórház, szakrendelő, nevelési tanácsadó) általában van szupervízióra/esetmegbeszélésre dedikált idő, de ennek gyakorlati megvalósulása sokszor elégtelen, az erre szánt idő kevés, és gyakran ezt is kényszerűen technikai szervezésre, a páciensről szóló alapinformációk megosztására kell használni (a pszichoterápiás közösségeként működő osztályok kivételével). Jobb helyzetben vannak a terápiás közösségeként működő magánrendelők, amelyekben rendszeres team-szupervízió/esetmegbeszélés folyik, de ilyenek leginkább a fővárosban, megyeszékhelyeken találhatóak, és esetükben is kérdés, milyen gyakorisággal tudnak a résztvevők sorra kerülni. Legnehezebb helyzetben talán az egyedül (vagy csoportosan, de nem közösségeként működő) magánrendelők vannak, közülük is a klinikai szakpszichológusi vagy pszichoterapeuta szakképesítést frissen megszerzettek. (Itt most nem foglalkozunk külön a szakképesítés nélkül, a magánrendelőben és terápiás gyakorlatot folytató pszichológusok problémájával, de a jelenséget fontosnak és aggályosnak tartjuk.)

Szintén alapkérdés, hogy *ki jogosult szupervíziót tartani?* A hazai módszerspecifikus képzések és a klinikai szakképzések kialakítottak erre egy gyakorlatot: megjelölik azon szakemberek körét (pl. kiadnak egy listát), akiket elfogadnak szupervízorként, néhol a magasabb képzési szinteken kikötve, hogy

ennek a teljesítéséhez kiképző kollégához kell járni. Tapasztalataink alapján ez sokszor nehezen teljesíthető: a magasan kvalifikált (kiképző) kollégákra, akárcsak az önismereti terápiáknál, éveket kell várni. *Szupervíziónak számít-e a peer esetmegbeszélő csoport*, ha ennek nincs kijelölt vezetője, vagy a tagok felváltva töltik be ezt a szerepet, különösen, ha a tagok közt nincs klinikus, vagy pszichoterapeuta? Ez különösen izgalmas kérdés, hiszen a szupervízió egyik fontos célja, a másik szakmai nézőpont, így is megvalósul.

Szakmánk gyakorlásának szabályozásában még körülírta ajánlás sincs arról – legalábbis a pszichoterápiás képzés lezárulása után –, hogy ki, milyen helyzetben, kitől, milyen gyakran, milyen formában

vegyen igénybe szupervíziót. Ezt jellemzően egyéni vagy stábszintű kezdeményezésekkel, sokszor önkéntes részvétellel, saját zsebből oldjuk meg.

Szükséges-e (és lehetséges-e) a szupervíziós gyakorlatot a jelenleginél erősebben szabályozni? Ha igen, ez vajon a módszerspecifikus egyesületek, a szakképző grémiumok, vagy valamely más fórum által történjen? (Pl. lehetne-e ez egy újjászerveződő kamara funkciója?) *Hogyan illeszthető a szupervízió követelménye, jellege, gyakorisága egy hazai minőségbiztosítási rendszerbe?* Számptalan izgalmas kérdés merül fel ezzel a témával kapcsolatban, a lehetséges válaszokat kíváncsian várjuk kollégáinktól.

Nagy Ágnes, Kútvolgyi Andrea, Mailáth Nóra

A PSZICHOTERÁPIA SZAKFOLYÓIRAT SZERKESZTŐI GYAKORNOKI MUNKAKÖRT HIRDET MEG

SZERKESZTŐ KERESTETIK!

A Pszichoterápia szakfolyóirat szerkesztősége új taggal szeretne bővülni. Az új munkatárs az első évben gyakornokként vesz részt a szerkesztőségi munkában, kölcsönös elégedettség esetén egy év után a szerkesztőség tagja lesz.

A munka önkéntes, nem jár jövedelemmel, ugyanakkor kreatív, szakmailag gazdagító.

- Szívesen fogadjuk, ha
- örömmel forgat külföldi szakfolyóiratokat és bekapcsolódik azok figyelésbe,
  - szerkesztő csapatunk összetételét színesítené, ha:
    - pszichiáter vagy
    - tanácsadás, szervezetfejlesztés világából érkezik a jelentkező.

Jól hasznosulhat, ha kreatív, nyitott, szeret olvasni, írni, tud bánni a magyar nyelvvel, s lehetőleg beszél idegen nyelveket. Előny, ha közel áll hozzá a szerkesztői munka, jártas a social media felületeken.

A szerkesztőség tagjaként izgalmas, kevéssé rutinszerű, a szakmai közjóért pro bono végzett, érdekes, kreatív, közös munkára nyílik lehetőség, a szakma „sűrűjében”. A szerkesztőségi munkához hozzátartozik az évente megrendezésre kerülő – a 19. következik –, 350 feletti résztvevővel futó Pszichoterápia konferencia, amelynek programbizottsága a szerkesztőség.

A szakfolyóirat kiadója a MentalPort Pszichoterápiás Intézet.

Jelentkezés: bemutatkozó motivációs levéllel és szakmai önéletrajzzal a szerkesztoseg@pszichoterapia.hu e-mail címen.

A jelentkezés több fordulós, melyben a jelentkezők (újság)írói, -olvasói készségeiről és a kölcsönös illeszkedésről törekszünk képet kapni.

A jelentkezés határideje: 2024. szeptember 20.

Üdvözlettel a szerkesztőség: Barna Mária, Benkő Henrietta, Eörsi Dániel, Kepics Zsanett, Pál Krisztina, Tiringier István, Valkó Lili, Vattay Dániel